

# MATERIÁLY

**IX MEZINÁRODNÍ VĚDECKO - PRAKTICKÁ  
KONFERENCE**

## **«MODERNÍ VYMOŽENOSTI VĚDY – 2013»**

27 ledna - 05 února 2013 roku

### **Díl 9 Ekonomické vědy**

Praha  
Publishing House «Education and Science» s.r.o  
2013

## **OBSAH**

### **EKONOMICKÉ VĚDY**

#### **EVIDENCE A AUDIT**

|                                                                                                                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Колоцей М.А., Шлык О.В.</b> Аудит расчетов по исполнительным документам.....                                                                                      | 3  |
| <b>Маначинська Ю.А.</b> До питання етимології методологічного підґрунтя актуарного обліку .....                                                                      | 6  |
| <b>Селіцька Є.М., Гринь В.П.</b> Методичні аспекти аналізу виробничих запасів вітчизняних підприємств.....                                                           | 8  |
| <b>Романькова О.М., Параца І.В.</b> Касові видатки у відділковій лікарні та їх документообіг.....                                                                    | 10 |
| <b>Лавренкова І.М.</b> Проблематика розвитку екологічного аудиту в Україні.....                                                                                      | 15 |
| <b>Антошина О.А.</b> Отдельные особенности организации бухгалтерского учета операций по договору лизинга у лизингодателя .....                                       | 18 |
| <b>Ладаненко Е.И.</b> Отражение в отчетности прекращенной деятельности.....                                                                                          | 27 |
| <b>Кажикова Ж.Н.</b> Учет доходов и расходов по инвестиционной деятельности.....                                                                                     | 29 |
| <b>Абдуллина Р.И.</b> Учет и оценка нематериальных активов .....                                                                                                     | 31 |
| <b>Алимова Д.Ж.</b> Проблемы учета и аудита инвестиций.....                                                                                                          | 33 |
| <b>Лещенко Е.В., Яхно Д.А.</b> Аудит затрат на производство и калькулирования себестоимости продукции.....                                                           | 35 |
| <b>Бересневич А.В., Дрозд И.А.</b> Аудит поступления и выбытия основных средств .....                                                                                | 38 |
| <b>Єгорова С.В.</b> Проблеми та шляхи вдосконалення аудиторської діяльності в Україні .....                                                                          | 41 |
| <b>Єньшин С.С., Дяченко Н.В.</b> Питання обліку фінансових результатів підприємства.....                                                                             | 43 |
| <b>Gafieva G.</b> The importance of financial reporting development.....                                                                                             | 45 |
| <b>Сакали Х.Б., Боруля М.І.</b> Характеристика розрахунків з бюджетом з податку на прибуток підприємств .....                                                        | 47 |
| <b>Дайрабаева А.С., Жумаев Е.Е.</b> Совершенствование учета затрат на производство бумажно-тарной продукции с применением трансфертной цены .....                    | 49 |
| <b>Kozlova N.N.</b> Review financial statements of small enterprises as alternative to financial audit in the light of the international standards on auditing ..... | 54 |
| <b>Білоус Т.В.</b> Методи та організація аудиту розрахунків з податку на прибуток.....                                                                               | 56 |
| <b>Ткаченко С.А.</b> Относительно изменения квалификационного состава исполнителей по функции бухгалтерского учёта на предприятиях.....                              | 60 |

**К.е.н. Маначинська Ю.А.**

*Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, Україна*

## **ДО ПИТАННЯ ЕТИМОЛОГІЇ МЕТОДОЛОГІЧНОГО ПІДҐРУНТТЯ АКТУАРНОГО ОБЛІКУ**

Історична ретроспектива становлення бухгалтерського обліку, як науки, нараховує майже шість тисяч років та відноситься до IV століття до н.е. [1].

Його еволюція протягом тисячоліть пройшла шлях від уніграфічного обліку, тобто простої бухгалтерії, яка відтворювала факти господарського життя в тих одиницях виміру, в яких вони виникали, до сучасної облікової парадигми в світлі вартісно-орієнтованого управління з цілковитою переорієнтацією та фокусуванням на інформаційне забезпечення майбутньої результативності суб'єкта господарювання з метою створення економічної вартості.

В сучасних умовах невизначеності та динамічних змін ринкового середовища, застосування традиційної концепції бухгалтерського обліку вже не в повній мірі відповідає вимогам, які диктує вітчизняна економіка. Окрім того, зміст викладеної в традиційній обліковій системі інформації обмежує раціональне та об'єктивне прийняття обґрунтованих управлінських рішень в майбутньому. Для внутрішніх та зовнішніх користувачів облікових даних, зокрема реальних та потенційних інвесторів суттєво ускладнюється процес здійснення оцінки інвестиційної привабливості та ринкової вартості господарюючого суб'єкта.

Адже, на вітчизняній обліковій ниві основу системи і методології бухгалтерського обліку, а також облікової практики підприємств формує базова концепція, яка визначає цілі бухгалтерського обліку, конкретизує склад користувачів облікової інформації та встановлює відповідні вимоги до неї [2].

Нові умови функціонування та розвитку облікової парадигми на базі застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні обумовлюють необхідність впровадження у практику застосування і концепції нового типу обліку та відповідного підходу до формування облікової інформації – актуарного обліку – який формується на стику дихотомії фінансової та операційної діяльності.

Безпосередньо термін «актуарний» досить часто застосовується в наукових та практичних виданнях, а також в стандартах по бухгалтерському обліку, зокрема в п.3 П(С)БО 26 «Виплати працівникам» [3] розглядаються такі терміни, як «актуарні прибутки (збитки)», «актуарні припущення».

Актуарні прибутки (збитки) трактуються, як прибутки (збитки), які є різницею між попередніми актуарними припущеннями і тим, що фактично відбулося, з урахуванням зміни актуарних припущень. Відповідно актуарні припущення – це демографічні та фінансові припущення, що використовуються для обчислення теперішньої вартості зобов'язання за програмою з визначеною виплатою [3].

Розкриття змісту вищезгаданих понять містить і МСФЗ 19 «Винагорода працівникам» [4], згідно вимог Міжнародного стандарту актуарні прибутки та збитки включають: корективи на базі досвіду, тобто результат різниці між початковими актуарними припущеннями по відношенню до майбутніх подій та тим, що відбулося на справді в реальній дійсності.

Відповідно до п. 19 ПСБО 26 [3] актуарні прибутки (збитки) визнаються за кожною програмою з визначеною виплатою, виходячи з перевищення накопичених за період з початку програми невизнаних актуарних прибутків (збитків) на кінець попереднього звітного періоду над більшою з таких величин: 10 % теперішньої вартості зобов'язання за програмою з визначеною виплатою на цю дату; 10 % справедливої вартості активів програми на цю дату.

Термін «актуарний» (від лат. *actuarius*) вперше зустрічається у працях таких вчених Стародавнього Риму, як Л.М. Сенека, Г.Т. Светоній, в цей період актуарісами називають осіб, які ведуть протоколи засідань Сенату та записують прийняті ним рішення (*Acta Senatus*). В часи епохи середньовіччя термін «актуаріус» поступово набув трактування «актуарний» [2].

Сучасні довідкові видання епохи ХХІ століття, трактують термін «*actuaries*», як скорописець, тобто спеціаліст з оцінки ризиків, фінансовий аналітик і консультант у сфері страхування, людина, яка застосовує на практиці актуарну математику.

Вищезазначене поняття досить часто зустрічається в системі страхування. Так, відповідно до Закону України «Про страхування» [5] актуарії здійснюють розрахунки щодо відшкодування отриманих збитків клієнту страхової компанії. Тобто це перш за все професіонали в області застосування ймовірнісних методів прогнозування на базі врахування та детальної оцінки індивідуальних та корпоративних ризиків. Актуаріям відводиться роль захисту від прийняття будь-яких помилкових рішень та запобігання виникненню проблем, що цілковито пов'язані із майбутнім бізнесом.

Варто зазначити, що довгий час існувала правова колізія, щодо внесення до Закону України «Про страхування» [5] окремого розділу про актуарну діяльність. В цей розділ пропонувалося включення питань щодо регулювання актуарної діяльності в Україні, проте обґрунтованого впровадження зазначених нововведень так і не відбулося.

На відміну від вітчизняного законодавчого поля в Російській Федерації регламентація актуарної діяльності здійснюється у відповідності до Закону «Про актуарну діяльність в Російській Федерації» [6], згідно статті 2 якого, актуарна діяльність трактується, як професійна діяльність суб'єктів актуарної діяльності, що спрямована на проведення актуарних розрахунків по відношенню до об'єкта актуарної оцінки.

Проведена оцінка в історичній ретроспективі терміну «актуарний» від античності до сучасності, дає можливість стверджувати, що досліджуване поняття застосовувалось в різноманітних значеннях та опосередковано формувало певний зв'язок з бухгалтерським обліком. В сучасних умовах економічна сутність терміну «актуарний» відображається крізь призму оцінки фінансового майбутнього господарюючого суб'єкта [2].

Цілковита переорієнтація на майбутнє обліково-аналітичної інформації та здійснення актуарних розрахунків – це першочергова складова ефективного функціонування будь-якого суб'єкта господарювання в сучасних умовах інвестиційної активності. Спрямованість в даному руслі на базі сформованого забезпечення системи управління можлива лише за умови впровадження нового типу обліку – актуарного, який за своїм змістом націлений на перспективну оцінку створюваної економічної вартості та майбутніх грошових надходжень.

Література:

1. Флорова Т.А. Бухгалтерский учет / Т.А. Флорова. – [консп. лекцій]. – Т. : ТТИ ЮФУ, 2011. – 86 с.
2. Шигаев А. И. Актуарный учет и использование его данных для управления / А. И. Шигаев ; под ред. д-ра экон. наук, проф. В. Б. Ивашкевича. – М. : Магистр : ИНФРА-М, 2011. – 224 с.
3. Виплати працівникам : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26. – [Чинний від 2003-10-28]. – Офіц. вид. МФУ – К.: Уряд. вид-во, 2003. № 601 : за станом на 09 груд. 2011 р. № 1591 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://zakon3.rada.gov.ua>
4. Винагорода працівникам : Міжнародний стандарт фінансової звітності (IAS) 19. – [Чинний від 2001-01-10]. – КМСБО. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://www.consoris-actuarial.kiev.ua>
5. Про страхування : Закон України : станом на 22 груд. 2011 р. № 4270-VI / Верховна Рада України – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 1996, № 86/96-ВР. – (Офіційне видання Верховної Ради України). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-ВР>.
6. Об актуарной деятельности в Российской Федерации : Законопроект № 445108-4 : 20 июня 2007 г. – [Електронний ресурс]. – Режим доступа. – <http://www.pensionreform.ru>

**Селіцька Є. М., науковий керівник – к.е.н. Гринь В.П.**

*Запорізький національний університет, Україна*

## **МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Ефективність використання виробничих запасів на сучасному етапі розвитку економіки України – одне з найважливіших завдань кожного суб'єкта господарювання, оскільки саме матеріальні витрати багатьох галузей становлять значну частину витрат виробництва і впливають на розмір прибутку.